

Business Centre Club

Warszawa, 29 grudnia 2020 r.

PROGNOZA GŁÓWNEGO EKONOMISTY

Przyszłość gospodarki zależy od sukcesu programu szczepień na COVID-19

Spadek PKB w bieżącym roku o 3–4% plasuje Polskę mniej więcej pośrodku państw świata. Znaczący wzrost gospodarczy odnotowały Chiny (2,6%) oraz Wietnam (3,6). Zerowy wzrost PKB odnotowała Turcja, ale kosztem bardzo dużego wzrostu inflacji. Większe spadki mamy w strefie euro (7,5%), w Wielkiej Brytanii (11,4%), Indiach (7,7%) oraz Rosji (5%). Prawdopodobnie duży spadek PKB miał też miejsce w Stanach Zjednoczonych.

W Polsce, po wyjątkowo dużym spadku PKB w II kwartale br. (8,4%), nastąpiła umiarkowana poprawa w kwartałach II–IV 2020 r. Dużą rolę w tej poprawie odegrał sukces przedsiębiorstw, polegający na utrzymaniu dużej nadwyżki w eksporcie netto, generalnie w bilansie obrotów bieżących. Niespodzianką dla rządu i społeczeństwa była tzw. druga fala pandemii w III kwartale. Restrykcje nałożone przez rząd, w reakcji na tę falę, w sektorze usług w grudniu 2020 oraz w styczniu 2021 r. przesunęły stan recesji także na I kwartał 2021 r.

Pokazana w tabeli prognoza odbicia gospodarczego w II kw. 2021 r. zakłada, że ambitny program masowych szczepień będzie zrealizowany niemal całkowicie już w miesiącach styczeń – maj. Istnieje więc duże ryzyko, że pełna realizacja programu i początek odbicia przesuną się o kilka (5-10) miesięcy. Rezultatem będą niższe, może nawet znacznie niższe niż pokazane w tabeli, tempa wzrostu PKB, konsumpcji i inwestycji oraz wyższy deficyt GG.

Pomimo ciągle dużej niepewności dotyczącej przebiegu epidemii w 2021 roku, w prognozach krajowych i zagranicznych na najbliższe kwartały, także na najbliższe dwa lata mamy dla Polski stosunkowo duży stopień zgodności. Uśredniona prognoza jest następująca:

	IV kw. 2020	I kw. 2021	II kw. 2021	kw. III 2021	IV kw. 2021	2020	2021	2022
PKB, wzrost (%, r/r)	-(3-4)	-(1-3)	+4-5	+3-5	5-6	-(3-4)	+2-4	+3-5
KP, wzrost (%, r/r)	-6	-4	+8-10	+3-5	+8-10	-(3-4)	+3-4	+3-5
Inwestycje (%, r/r)	-10	-7	+5	+5	+10-12	-8	+0	+4
CA (% PKB)	+3-4,5	+3-5	+2-3	+2-3	+3	+3	+3	+2
GG (% PKB)						-10	-6	
CPI (%, r/r)	+2,9	+2,4				+3,4	+2,6	

Prognozy dla Polski: PKB realny, konsumpcja prywatna realna (KP), inwestycje realne (I), saldo obrotów bieżących (CA), bilans finansów publicznych, ESA 2010 (GG), inflacja (CPI).

W latach 2021 – 2022 rząd i samorządy powinny skoncentrować się na intensywnym wykorzystaniu nowych, bardzo dużych środków z UE dla Polski, szczególnie środków Funduszu Odbudowy, a także na pełnym wykorzystaniu pozostałych jeszcze środków, kończącej się obecnie, drugiej perspektywy budżetowej.

W Brukseli nie było bitwy o budżet, tylko o przestrzeganie prawa wspólnotowego, tak jak interpretuje to prawo Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, a nie urzędnicy Komisji Europejskiej (KE) czy politycy. Do przestrzegania zasad praworządności Polska zobowiązała się zarówno w traktacie akcesyjnym, jak i lizbońskim. Przestrzeganie tego prawa leży w interesie obywateli całej UE. Unia nie jest jednak państwem, nie ma swojej prokuratury i policji, ma tylko pieniądze i prestiż. Stąd propozycja Parlamentu Europejskiego (PE), czyli reprezentanta obywateli, poparta przez 25 krajów członkowskich, aby wprowadzić kary finansowe za nieprzestrzeganie tego prawa.

Tego rodzaju rozwiązanie ograniczyłoby jednak znacząco kontrolę polityczną nad prokuraturą i sądami, wprowadzoną w ostatnich latach, na znaczącą skalę, jedynie w Polsce i na Węgrzech. Stąd groźba weta rządów tych dwóch krajów dla całego nowego budżetu Unii Europejskiej. W tej sytuacji, Parlament Europejski i 25 unijnych krajów zgodziły się na daleko idące zawężenie działania mechanizmu obrony praworządności i pozostawienie wyborcom w Polsce i na Węgrzech podjęcia się tej obrony. Takie rozwiązanie ma swój koszt dla Polski – zwiększa m.in. ryzyko prawne dla przedsiębiorstw działających w naszym kraju, zarówno zagranicznych jak i krajowych. To może wpłynąć na mniejszą skłonność do inwestowania kapitału w Polsce, a tym samym ograniczyć wzrost PKB. Ma też koszt dla polskich obywateli.

Kontakt z ekspertem:

prof. Stanisław Gomułka
główny ekonomista BCC
minister finansów w Gospodarczym Gabinecie Cieni BCC
członek Narodowej Rady Rozwoju oraz Polskiej Akademii Nauk
tel. 609 55 65 06
e-mail: stanislaw.gomulka@bcc.org.pl

Kontakt dla mediów:

Emil Muciński
rzecznik, Instytut Interwencji Gospodarczych BCC
tel. 602 571 395, 22 58 26 113
e-mail: emil.mucinski@bcc.org.pl; instytut@bcc.org.pl